

Въ книгата на Рести сж споменати „вълнени платове“ въ дукияна му въ Дубровникъ¹⁾. Това сж по скжпи платове, изработвани отъ испанска вълна, която Рести си доставялъ презъ Анкона отъ Флоренция. Отъ тѣхъ били внасяни и въ София. Отбелязани сж продажби на българо-занаятчии въ София по 210—290 аспри лакета, на други търговци въ Пловдивъ по 100 аспри²⁾.

Нѣкои документи споменуватъ *ranni sopramanni*. Това сж сжщото качество платове, съ по-друга изработка, така че шева оставалъ отгоре на плата³⁾.

По-добъръ пласментъ имали т. н. *scarlatini* — платове съ ярко червенъ цвѣтъ. Въ книгата на Рести сж отбелязани за превозъ до София на 2 топа — 120 аспри⁴⁾. Следъ като ги получавалъ въ София, Рести ги пласиралъ въ всички краища на българскитѣ земи. Преди 1590 година тѣ се продавали по 3500—3800 едина топъ⁵⁾. Не е известно, дали и тѣзи платове сж съдържали по 56 лакети въ топъ. Нѣкои продажби били сключени на доста високи цени — по 220 аспри едина лакетъ⁶⁾.

Тѣзи платове намирали широкъ пазаръ особено по селата. Въ Червена вода, Русенско, сж отбелязани като купувачи българскитѣ търговци Кондо Стояновъ, Алекси Кокаджи, Атанасъ Лековъ, Лека Гиновъ и др.⁷⁾ Отбелязани сж продадени платове и на турци въ Видинъ⁸⁾.

Подобни платове били т. н. *scarlatini in grana* — отъ червенъ цвѣтъ примесенъ съ други бои. Това сж сигурно сжщитѣ *scarlatini mezzo grana*, за които се говори въ други по стари източници⁹⁾.

Най-добъръ пазаръ въ Турция имали венецианскитѣ платове (*ranni veneziani*). Тѣ се пласирали въ земитѣ на Балканския полуостровъ още къмъ края на I-то българско царство, когато не е имало друга конкуренция, освенъ отъ Византия. Още отъ тази епоха българското население свикнало да ги предпочита, поради по низката цена въ сравнение скжпитѣ платове и материи, които то получавало презъ Цариградъ отъ вътрешността на Сирия и Азия.

Венеция произвеждала нѣколко вида манифактурни стоки, които намирали добъръ пласментъ въ всички страни още преди 10 в. Отъ тази епоха сж запазени нѣколко грамоти и договори, съ които византийскитѣ императори разрешавали свободна търговия на венецианскитѣ

¹⁾ „1595. Butega di nostro conto di panni di lana in Ragusa deve dare addi 24 Ottobre aspri 17,940 per scudi 249. 3. 6 di m(one)ta valutati ad aspri 72 per costo e spese di balle 4 di lana spagniolla mandata di Francesco di Resti di Ancona . . . Addi detto aspri 14,964 sono per scudi 207. 16. 7 di moneta per costo e spese di balle due di lana spagniolla fatta venir di Firenze . . .“ п. т. 83.

²⁾ п. т. f. 19 V^o. Споменатъ е Jovan Tacagi въ София.

³⁾ „Panni di sopramanni ragusei . . . п. т. f. 4 V^o; сжщо Lett. e com. т. 27 f. 178.

⁴⁾ Resti, f. 35, 86.

⁵⁾ „Panni VI scarlatini ragusei deve dare . . . aspri 21,528 . . . п. т. 6 V^o.

⁶⁾ п. т. f. 81.

⁷⁾ п. т. f. 35 V^o, 43, 75.

⁸⁾ п. т. f. 81.

⁹⁾ Миятовичъ, Ч. op. c. стр. Въ Iorga, N. Notes et extraits pour servir l'hist. des croisades au XVe siècle. Paris. 1899. Ser. II. стр. 15 сж цитирани платове „paonazii de grana“ — т. е. боядисани въ синя и червена боя.